

Handläggare: Josefin Johansson
Telefon: 08-508 05 072

Dnr 600-309-2009

Sammanträde 25 augusti 2009

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Rätten för äldre att komma ut

Svar på skrivelse från (m+fp+kd)

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning.

Leif Spjuth
stadsdelsdirektör

Annica Dominus
avdelningschef

Sammanfattning

Folkpartiet liberalerna, Moderaterna, och Kristdemokraterna ger, i en skrivelse daterad 14 maj 2009, förvaltningen i uppdrag att säkerställa att de äldre ska ha möjlighet att komma ut samt att förvaltningen ska återkomma med en redovisning till nämnden.

De som bor i ordinärt boende eller på servicehus behöver ett biståndsbeslut för att få insatser som promenad eller ledsagning. I särskilt boende kräver staden bland annat att tillfälle till utevistelse ska erbjudas. För detta behövs inte ett särskilt biståndsbeslut. I detta ärende redovisas hur stadsdelens egna vård- och omsorgsboenden arbetar med aktiviteter, vad som gäller för hemtjänst samt personalens arbetssätt för att säkerställa att de äldre kommer ut.

Bilagor: 1. Skrivelse från Folkpartiet, Moderaterna och Kristdemokraterna

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för äldreomsorg.

Ärendet har behandlats i samverkansgrupp den 13 augusti 2009.

Ärendet har behandlats i lokala pensionärsrådet den 17 augusti 2009.

Bakgrund

Folkpartiet liberalerna, Moderaterna, och Kristdemokraterna ger, i en skrivelse daterad 14 maj 2009, förvaltningen i uppdrag att säkerställa att de äldre ska ha möjlighet att komma ut samt att förvaltningen ska återkomma med en redovisning till nämnden.

Förvaltningens redovisning

Allmänt

Möjligheten till utevistelse är en rättighet för alla. Att kunna komma ut från sin bostad är för många oerhört betydelsefullt. Promenader är också en viktig förebyggande insats som på sikt kan motverka ökat vårdbehov.

Den enskilde som bor i ordinärt boende eller servicehus måste ha ett biståndsbeslut på promenad/ledsagning för att kunna få hjälp med denna insats. I särskilt boende ska den enskilde erbjudas tillfälle att delta i ett hems förekommande sysslor, utevistelse och andra aktiviteter. För detta behövs inget särskilt biståndsbeslut. Det ska i boendet finnas gemensamma lokaler för måltider, fritidsaktiviteter, kulturinslag och andra sociala aktiviteter.

Aktiviteter på Skolörten vård- och omsorgsboende

Inom servicehusets lokaler finns "Träffen" som har en person anställd för att driva verksamheten. Lokalerna är ljusa och trevliga och biblioteket har sin verksamhet inrymd här. Möjlighet till att ordna kaffe och enklare bakning finns. Dagligen serveras kaffe i samband med till exempel sång eller högläsning. I Träffens regi ordnas tipspromenader, hattparader, pyssel, handarbeten, sittgymnastik och promenader. Personen som är anställd på Träffen gör hembesök hemma hos personer som känner sig ensamma. En volontär som hjälper till finns även i Träffen sedan många år.

Kyrkan kommer till boendet varannan vecka. I samlingssalen på servicehuset anordnar de boende bingo. Det finns även en herrgrupp som spelar chille varje vecka. Till storhelger ordnas olika typer av aktiviteter som förknippas med respektive helg. På gården utanför restaurangen finns möjlighet till utevistelse för dem som önskar.

På gruppboendena finns uteplatser där det stora flertalet boende umgås under vår och sommar. Underhållning med levande musik anordnas var tredje vecka. Under sommaren har det anställts ferieungdomar för att öka möjligheten till utevistelse.

Information om aktiviteter ges vid visning av lägenhet, vid inflyttning, genom affischering och muntligt från vårdpersonalen.

Aktiviteter på Hässelgården vård- och omsorgsboende

Hässelgården har tretton aktivitetsombud (1/avdelning) som träffas varannan vecka. Gruppen planerar gemensamma aktiviteter och kommer med olika förslag och lösningar på individuella aktiviteter för alla dem som helst inte vill gå ut eller delta i gruppaktiviteter.

Röda korset och Svenska kyrkan är engagerade i några av de aktiviteter som erbjuds, bland annat sång och högläsning. Röda korset leder tillsammans med en gittarrspelande anhörig, Hässelgårdens kör, som sjunger tillsammans en gång per vecka. Sjukgymnaster leder träning på avdelningarna, sittgymnastik och Qi gong. Varje vecka erbjuds levande dragspelsmusik. Aktivitetsombuden ansvarar för att de boende kommer till de aktiviteter som erbjuds.

Aktiviteter som sång, musikaliska minnen och att röra sig till musik sker nu under sommaren ute i trädgården där många även uppskattar att bara lyssna på fågelkvitter och att lukta och känna på växter och blommor. Under sommaren har ett antal feriearbetare anställts för att öka de boendes möjlighet att vara ute i trädgården.

Information om aktiviteter ges vid inflyttning, genom affischering, muntligt via vårdpersonal och aktivitetsombud samt via mail till anhöriga inför kommande evenemang.

Hemtjänst

Den som inte klarar att själv komma ut, eller kan få hjälp med detta på annat sätt, kan få hjälp med promenad i form av hemtjänst. Ledsagning i form av hemtjänst kan beviljas i de fall den enskilde inte själv klarar att ta sig till exempelvis läkare eller tandläkare. Ledsagning kan även beviljas i samband med inköp eller för till exempel bankbesök.

Utöver ovanstående kan ledsagning också beviljas för särskilda ändamål som besök på teater, konsert, kyrkogård etcetera.

Arbetsätt

Både Skolörten och Hässelgården är boenden som till övervägande del är inriktade mot demenssjukdomar. För människor med demenssjukdom är det ögonblicket som avgör om man tackar ja eller nej till exempelvis promenad. Här blir naturligtvis personalens demenskompetens oerhört viktig. Det handlar om att ta hänsyn till den enskildes egen vilja och att ha rätt förhållningssätt när man frågar om den enskilde vill gå ut. Det kan också vara viktigt *vem* som frågar. Promenaderna anpassas efter den enskilde, vissa vill gå tillsammans med andra, andra endast tillsammans med en personal.

Boendena erbjuder utevistelse några gånger i veckan tillsammans med personal. Tackar den enskilde nej görs alltid flera försök vid senare tidpunkter under dagen att erbjuda utevistelse. Annars försöker man igen nästkommande dag. En del av trädgården i anslutning till Hässelgården har ingärdats vilket ger möjlighet även för de boende med demenssjukdomar att gå ut på egen hand. Den löpande dokumentationen som personalen för är ett viktigt instrument för att säkerställa att alla som önskar, får komma ut.

- - - - -